

Peyxama Yûhenna

Pêşgotin

Nivîskarê vê kitêbê Yûhennayê Şandiyê Mesîh e. Ev peyxam di wê dema ku bawermend ji bo baweriya xwe ya bi Îsa Mesîh dihatin cefadan de hatiye nivîsîn. Armanca bingehî ya vê peyxamê ew e ku dil bide ber bawermendan û hêviya wan xurt bike, da ku ew di demên tengahî û êşkişandinê de dev ji baweriya xwe bernekin. Nivîskarê Peyxamê Yûhenna, hingê li girava Patmosê girtî bû.

Yûhenna ji bo dayîna Mizgîniyê ji aliyê Împeratoriya Romayê ve li vê giravê hatibû sirgûn kirin. Ev peyxam, an di dema Împerator Neron de (piştî Îsa 54-68) an jî di dema Împerator Domîtîyan de hatiye nivîsîn. (piştî Îsa 81-96)

Peyxama Yûhenna bi heft daxuyaniyên ku ji heft civînên Ene-dolê re tên şandin, dest pê dike. Naveroka bingehî ya vê peyxamê ev e: Mesîh Xudan e û ewê di dawiyê de Îblîs û hemû dijminên xwe bixe bin lingên xwe û wê bawermendan bibe Padîşahiya Ezmanan û wan pîroz û xelat bike.

Ev kitêb dikare bi vî awayî bê beşkirin:

I. Destpêk 1:1-8

II. Dîtîniya pêşî û nameyên ji heft civînan re 1:9-3:22

III. Dîtîna textê Xwedê 4:1-11

IV. Kitêb û heft mor 5:1-8:1

V. Heft borî 8:2-11:19

VI. Jin, ejder û du cenawir 12:1-13:18

VII. Dîtîniyên cûr bi cûr 14:1-15:8

VIII. Heft piyanên xezeba Xwedê 16:1-21

IX. Wêranbûna Babûlê, têkçûna dijminên Xwedê 17:1-20:10

X. Dêwana dawî 20:11-15

XI. Erdê nû, ezmanê nû û Orşelîma nû 21:1-22:5

XII. Paşgotin: 22:6-21

Destpêk

1 Ev peyxama* Îsa Mesîh* e ya ku Xwedê da wî, da ku wan tiştên ku divê di nêzîk de çêbin nîşanî xulamên wî bide. Û wî ev bi destê milyaketê xwe şand û ew bi xulamê xwe Yûhenna da zanîn. ² Yûhenna jî li ser wan hemû tiştên ku wî dîtibûn şahidî kir, yanî li ser peyva* Xwedê û li ser şahidiya Îsa Mesîh. ³ Xwezî bi wî yê ku van peyvên pêxemberîtiyê* dixwîne û xwezî bi wan ên ku guhdariya wan dikin û tiştên ku di wê de hatine nivîsîn digirin. Çimkî wext nêzîk e.

Silav

⁴ Ji Yûhenna, ji heft civînên* bawermendan re yên ku li herêma Asyayê* ne:

Ji Yê ku Heye, Yê ku Hebû û Yê ku Wê Bê û ji heft ruhên ku li ber textê wî ne ⁵⁻⁶ û ji Îsa Mesîh, yê ku şahidê dilsoz, nixuriyê miriyan û serokê padîşahên erdê ye, kerem û aştî* li ser we be.

Rûmet û karîn her û her ji wî re be, yê ku ji me hez dike û bi xwîna xwe em ji gunehên me azad kirine û em ji Bavê xwe Xwedê re kirine padîşahî û kahîn*. Amîn*.

⁷ Va ye, ew bi ewran re tê.

Her çav wê wî bibîne, heta ew ên ku bedena wî qul kirine jî.

Û hemû gelên dinyayê wê li ser wî li xwe bixin.

Erê. Amîn.

⁸ Xudan* Xwedê, Yê ku Heye, Yê ku Hebû û Yê ku Wê Bê, Karîndarê* her tiştî, dibêje: «Alfa* û Omêga Ez im.»

Dîtîniya Yûhenna ya li ser Îsa Mesîh

⁹ Ez birayê we Yûhenna* me yê ku bi Îsa re di tengahiyê de, di padîşahiyê û di bîhnfirehiyê de hevparê we ye. Ez di ber peyva Xwedê û di ber şahidiya Îsa de li wê giravê bûm ku jê re Patmos tê gotin. ¹⁰ Di roja Xudan de Ruh hat ser min û min li pişt xwe

1:4 Derketin 3:14 1:5-6 Derketin 19:6

1:7 Binêre: Daniyêl 7:13; Metta 24:30; 1 Selanîkî 4:17; Zekerya 12:10-14; Yûhenna 19:34

1:8 Alfa û Omêga: Destpêk û Dawî. Alfa û Omêga herfên pêşî û paşî yên alfabea Yewnanî ne.

dengekî bilind bihîst ku wek dengê boriyê bû ¹¹ û digot: «Tiştê ku tu dibînî, di kitêbê de binivîse û ji heft civînên* bawermendan re bişîne, yên ku li Efes, Îzmîr, Pergama, Tiyatîra, Sardeys, Filadelfiya û li Lawdîkayê ne.» ¹² Ez zivirîm, da ku ez wî dengê ku bi min re dipeyîve bibînim. Îcar gava ez zivirîm, min heft çiradankên zêrîn dîtî. ¹³ Di navenda çiradankan de min yek dît ku mîna Kurê* Mirov bû, cilek heta bi lingan dirêj wergirtibû û kembereke zêrîn li singê wî girêdayî bû. ¹⁴ Porê serê wî spî bû, wek livaya spî, mîna berfê bû. Û çavên wî wek pêta êgir bûn. ¹⁵ Lingên wî wek wî tûncê xas ê ku di firnê de hatiye sorkirin dibiriqî û dengê wî wek dengê xuşîna aveke boş bû. ¹⁶ Û di destê wî yê rastê de heft stêr hebûn û ji devê wî şûrekî dudevî yê tûj derdiket. Rûyê wî wek wê rojê ye, ku bi hemû hêza xwe şewq dide.

¹⁷ Gava min ew dît, ez wek yekî mirî ketim ber lingên wî. Wî jî destê xwe yê rastê danî ser min û got: «Netirse, ez Yê pêşî û Paşî me. ¹⁸ Û Yê Zindî ez im. Ez mirî bûm, lê va ye, ez her û her dijîm. Û miftên mirinê û yên diyarê* miriyan bi min re ne. ¹⁹ Îcar tiştên ku tu niha dibînî, tiştên ku bûne û yên ku ji niha û pê ve wê bibin, binivîse. ²⁰ Sira van stêrên ku te di destê min yê rastê de dîtine û ya heft çiradankên zêrîn ev e: Heft stêr milyaketên heft civînên* bawermendan in û heft çiradank heft civîn in.

Ji Civîna Bawermendên Efesê re

2 «Ji milyaketê civîna bawermendên Efesê re binivîse:
 «Yê ku heft stêran di destê xwe yê rastê de digire û di navenda heft çiradankên zêrîn de rêve diçe, van tiştan dibêje: ² Ez bi kirinê te, bi xebata te û bi bîhnfirehiya te dizanim. Û ez dizanim ku tu nikarî xeraban ragirî*. Û yên ku ji xwe re dibêjin Şandî*, lê ne Şandî ne, te ew ceribandî û derewîn derxistin. ³ Tu bîhnfireh î û te di ber navê min de li ber xwe da û tu newestiyayî. ⁴ Lê belê gazineke min ji te heye: Te dev ji hezkirina xwe ya pêşî berdaye. ⁵ Îcar bîne bîra xwe ku tu ji ku derê ketiyî; tobe bike û karên pêşî bike. An ku tu tobe nekî, ezê bêm te û ezê çiradanka te ji cihê wê

1:11 Dema ku ew hatibû nivîsîn, navê bajarê Îzmîrê «Smîrna» bû.

1:13-14 Daniyêl 7:9, 13; 10:6

1:15 Hezekiyêl 1:24 1:17 Îşaya 44:6

rakim. ⁶ Lê belê tiştêkî te yê qenc heye: Tu ji kirinên Nîkolasiyan nefret dikî; ez jî ji wan karan nefret dikim.

⁷ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh* ji civînan re çî dibêje. Ewê ku bi ser dikeve, ezê xwarina ji dara jiyânê ya ku di bihişta* Xwedê de ye bidim wî.»»

Ji Civîna Bawermendên Smîrnayê re

⁸ «Ji milyaketê civîna bawermendên Smîrnayê re binivîse:

«Yê ku Pêşî û Paşî ye, yê ku mir û careke din rabû, van tiştan dibêje: ⁹ Ez bi tengahî û belengaziya te dizanim, lê belê tu dewlemend î! Ez bi buxtana wan ên ku ji xwe re dibêjin Cihû dizanim; ew ne Cihû ne, lê ew kinîşta* Îblîs in. ¹⁰ Ji wan tengahiyên ku tu li ber kişandinê yî netirse. Va ye, Îblîs wê hinan ji we bavêje zîndanê, da ku hûn bèn ceribandin û hûnê deh rojan cefayê bikişînin. Heta mirinê dilsoz bimîne, ezê taca jiyânê bidim te.

¹¹ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çî dibêje. Ewê ku bi ser dikeve, ji mirina diduyan qet ziyânê nabîne.»»

Ji Civîna Bawermendên Pergamayê re

¹² «Ji milyaketê civîna bawermendên Pergamayê re binivîse:

«Yê ku şûrê wî yê dudevîyê tûj heye, van tiştan dibêje: ¹³ Ez dizanim ku tu li ku derê rûdinî. Li dera ku textê* Îblîs lê ye, tu li wê derê rûdinî. Û tu navê min hişk digirî û li wê dera ku Îblîs lê rûdine, di wan rojên ku di nav we de, şahidê min ê dilsoz Antîpas hat kuştin jî, te baweriya xwe ya ku bi min e înkâr nekir. ¹⁴ Lê belê piçek gazîna min ji te heye: Li wê derê hin mirovên te hene ku hînkirina Balam* digirin. Wî hînê Balaq* kir ku zarokên* Îsraêl ji rê derxe, da ku goriyên* ji pûtan re hatine serjêkirin bixwin û fuhûşiyê bikin. ¹⁵ Bi vî awayî, wek wan, hin mirovên te jî hene ku hînkirina Nîkolasiyan digirin. ¹⁶ Îcar tobe bike, an na ezê zûka bêm te û ezê li hember wan bi şûrê devê xwe şer bikim.

¹⁷ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çî

2:6 Nîkolasi: Li gor hîndariya vê tarîqatê jiyana bêexlaqî tu tesîrê li jiyana ruhanî nake. Loma her çî dixwestin, dikirin.

2:7 Destpêkirin 2:9

2:14 Hijmartin 31:16; 25:1-3

dibêje. Ewê ku bi ser dikeve, ezê ji Mannayê* veşartî bidim wî. Ezê kevirekî spî yê ku navekî nû li ser nivîsiye bidim wî; ji yê standî pê ve, kes nizane.»»

Ji Civîna Bawermendên Tiyatîrayê re

¹⁸ «Ji milyaketê civîna bawermendên Tiyatîrayê re binivîse:

«Kurê* Xwedê yê ku çavên wî wek pêta êgir in û lingên wî mîna wî tûncê xas ê ku dibiriqe ne, van tiştan dibêje: ¹⁹ Ez bi kirinên te, bi hezkirina te, bi baweriya te, bi xizmet û bîhnfirehiya te dizanim û ez dizanim ku karên te yên paşî ji yên pêşî hê bêtir in. ²⁰ Lê belê gazineke min ji te heye: Tu dihêlî ew jin, Yezabel a ku ji xwe re dibêje pêxember*, bi hînkirina xwe xulamên min ji rê derxe ku fuhûşiyê bikin û goriyên ku ji pûtan re tîr serjêkirin bixwin. ²¹ Min wext da wê, da ku tobe bike; lê ew naxwaze ji fuhûşiya xwe tobe bike. ²² Va ye, ezê wê bavêjim nav nivîneke nexweşiya giran û yên ku bi wê re zînayê dikin, eger ji kirinên wê tobe nekin, ezê wan jî bixim tengahiyeke mezin. ²³ Û ezê li zarokên wê bixim û bikujim û hemû civîn wê bizanin ku yê li dil û daxwazan dikole ez im û ezê li gor kirinên her yekî ji we bidim we. ²⁴ Lê ez ji we yên din re dibêjim, hûn ên ku li Tiyatîrayê ne û li gor vê hînkirine nakin û wan tiştên ku ji wan re «sirên Îblîs ên kûr» dibêjin, nizanin: Ez barekî din danayim ser piştê we: ²⁵ Bi tenê heta ku ez bêm, tiştê ku bi we re ye hişk bigirin. ²⁶⁻²⁷ Û ewê ku bi ser dikeve û heta dawiyê karên min li ba xwe digire, çawa ku min ji Bavê* xwe standiye, Ez jî, ezê li ser miletan hukumdariyê bidim wî.
Wek ku firaxên cerîn dişkênin,
Wê bi gopalê hesin serweriyê li wan bike.

²⁸ Û ezê stêra sibehê bidim wî.

²⁹ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çi dibêje.»»

2:17 Derketin 16:14-14

2:17 Kevirê spî: Bi mana «xelata serketinê» tê bikaranîn.

2:20 Yezabel: Bi mana simbolîk tê bikaranîn. Di Peymana Kevin de Yezabel şahbanûyek bû ku gelekî li hember Xwedê derdiket (1 Padîşah 16:31; 18:4). Zarok (ayeta 23an), şagirtên wê jina li Tiyatîrayê ne.

2:23 Gotinên Silêman 24:12

2:26-27 Binêre: Zebûr 2:8-9

Ji Civîna Bawermendên Sardeysê re

3 «Ji milyaketê civîna bawermendên Sardeysê re binivîse:
 <Yê ku heft ruhên Xwedê û heft stêr pê re ne, van tiştan dibêje:
 Ez kirinên te dizanim, wek ku tu dijî navekî te heye, lê tu miriyî.
² Hişyar bibe û tiştên ku bi şûn de mane û li ber mirinê ne, bi hêz bike; çimkî min kirinên te li ber Xwedayê xwe temambûyî nedîtin.
³ Îcar bîne bîra xwe ku te çi standiye û bihîstiye; wan tiştan bigire û tobe bike. Lê eger tu hişyar nebî, ezê wek dizan bêm û tu nizanî ku ezê di kîjan saetê de bavêjim ser te. ⁴ Lê di Sardeysê de çend kesên te hene ku wan cilên xwe nelewitandine. Ewê bi min re bi cilên spî bigerin, ji ber ku ew hêja ne. ⁵ Ewê ku bi ser dikeve bi vî awayî wê bi cilên spî bê wergirtin. Û ez navê wî ji Kitêba Jiyane tu caran xîş nakim, lê ezê navê wî li ber Bavê* xwe û li ber milyaketên wî eşkere bikim.

⁶ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çi dibêje.»»

Ji Civîna Bawermendên Filadelfiyayê re

⁷ «Ji milyaketê civîna bawermendên Filadelfiyayê re binivîse:
 <Yê Pîroz, yê Rastîn,
 Yê ku mifta Dawid* pê re ye,
 Yê ku vedike û tu kes nikare bigire
 Û yê ku digire û tu kes nikare veke,
 Van tiştan dibêje:

⁸ Ez bi kirinên te dizanim. Va ye, min deriyekî vekirî daniye ber te ku tu kes nikare bigire. Ez dizanim ku hêza te hindik e û dîsa jî te peyva* min girt û te navê min înkare nekîr. ⁹ Va ye, hinek ji kinîştata* Îblîs hene. Ew ne Cihû ne, lê bi derew ji xwe re dibêjin Cihû. Ezê wusa bi wan bikim, ku ewê bên û li ber lingên te herin ser çokan û wê bizanin ku ez ji te hez dikim. ¹⁰ Madem ku te bi ragirtinê* peyva min girt, ez jî, ezê te di saeta ceribandîna de bigirim; ew saet ji bo ceribandîna yê ku li ser erdê rûdinin e û ewê bê ser seranserê dinyayê. ¹¹ Ezê zûka bêm, tiştê ku bi te re ye hişk bigire, da ku tu kes taca te nestîne. ¹² Ewê ku bi ser dikeve ezê wî di

3:3 Metta 24:34-44

3:5 Derketin 32:33

3:7 Binêre: Îşaya 22:22

Perestgeha* Xwedayê xwe de bikim stûn û ew êdî tu caran der-nakeve derve. Ezê navê Xwedayê xwe, navê bajarê Xwedayê xwe, navê Orşelîma* nû ya ku ji Xwedayê min, ji ezmên tê xwarê û navê xwe yê nû li ser wî binivîsim.

¹³ Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çî dibêje.»»

Ji Civîna Bawermendên Lawdikyayê re

¹⁴ «Ji milyaketê civîna bawermendên Lawdikyayê re binivîse:

«Yê Amîn*, şahidê rastîn û dilsoz, serkaniya afirandinên Xwedê, van tiştan dibêje: ¹⁵ Ez bi kirinên te dizanim, tu ne sar î û ne jî germ î. Xwezî tu an sar an germ bûyayî. ¹⁶ Lê ji ber ku tu ne sar î ne jî germ î, tu sarûgermo yî, ezê te ji devê xwe vereşim. ¹⁷ Tu dibêjî: «Ez dewlemend im, ez gelek dewlemend bûme û qet hewcedariya min tune». Lê tu nizanî ku tu reben, jar, belengaz, kor û tazî yî. ¹⁸ Şîreta min li te ev e: Zêrê ku bi êgir hatiye safîkirin ji min bikirre, da ku tu dewlemend bibî; cilên spî ji min bikire, da ku tu li xwe bikî û şerma tazîbûna te bê nixumandin. Ê dermanê çavan ji min bikire û li çavên xwe bide, da ku tu bibînî. ¹⁹ Ez dengê xwe li hemûyên ku ez ji wan hez dikim hildidim û wan edeb dikim. Loma bi xîret be û tobe bike! ²⁰ Va ye, ez li ber derî radiwestim û lê dixim. Eger yek dengê min bibihîze û derî veke, ezê herim ba wî û ez bi wî re û ew bi min re, emê şîvê bixwin. ²¹ Yê ku bi ser dikeve, ezê heq bidim wî ku bi min re li ser textê min rûne, çawa ku ez bi ser ketim û bi Bavê* xwe re li ser textê wî rûniştim.

²² Ewê ku guhên wî hene, bila bibihîze ku Ruh ji civînan re çî dibêje.»»

Textê li Ezmên

4 Piştî van tiştan min dît ku va ye, li ezmên deriyekî vekirî heye. Ew dengê ku min pêşî bihîstibû û wek dengê boriyê bû, ji min re got: «Hilkişe vir û ezê wan tiştên ku divê ji niha û pê ve çêbin, nîşanî te bidim.» ² Di cih de Ruh hat ser min, min dît, textek li ezmên hebû û li ser text yek rûniştî bû. ³ Ê dîtina yê rûniştî mîna kevirê yêşîm û eqîqê sor yê şewqdar bû. Li hawirdora text kes-

3:12 Îşaya 62:2

3:14 Kolosî 2:1; 4:13-16

3:19 Gotinên Silêman 3:11-12

4:2-8 Hezekiyêl 1:5-28

kesoreke mîna zimrûd hebû. ⁴ Li hawirdora text bîst û çar textên din hebûn û li ser wan textan bîst û çar rihspî rûdiniştin. Li ser serê wan tacên zêrîn hebûn û cilên spî wergirtibûn. ⁵ Û ji text birûsk, deng û xurexurên ewran derdiketin. Û li ber text heft xetûrên êgir yên pêketî hebûn, ew heft ruhên Xwedê ne. ⁶ Li ber text tişteke wek deryayeke camîn û mîna belûr hebû.

Û li navendê, li hawirdora text, çar afirîdên* jîndar hebûn ku ji pêş û ji paş ve bi çavan tije bûn. ⁷ Afirîdê pêşî mîna şêr bû, yê diduyan mîna conega bû û rûyê afirîdê sisîyan wek rûyê mirovan bû û afirîdê çaran mîna eyloyê firek bû. ⁸ Û ji çar afirîdan her yek ji wan şeş baskên wî hebûn, hawirdora wî û hundirê wî bi çavan tije bû. Bi şev û bi roj bê rawestin dibêjin:

«Pîroz, pîroz, pîroz,
Xudan, Xwedayê karîndarê* her tiştî,
Yê ku Hebû, Yê ku Heye û Yê ku Wê Bê.»

⁹ Û her cara ku çar afirîdên jîndar rûmet, hurmet û şikiriye didin yê ku li ser text rûniştiye û her û her dijî, ¹⁰ bîst û çar rihspî li ber yê ku li ser text rûniştiye deverû diçin ser çokan, diperezin* wî yê ku her û her dijî û tacên xwe davêjin ber text û dibêjin:

¹¹ «Ya Xudan, Xwedayê me,
Tu hêja yî ku rûmet, hurmet û hêzê bistînî.
Çimkî te her tişt afirandin
Û bi daxwaza te ew afirîn û hene.»

Kitêba Morkirî û Bex

5 Hingê min di destê rastê yê wî yê ku li ser text rûdinişt de nivîsara lihevpeçayî dît. Ew ji herdu aliyan ve hatibû nivîsîn û bi heft moran hatibû morkirin. ² Û min milyaketekî hêzdar dît ku bi dengê bilind digot: «Kî hêja ye ku kitêbê* veke û morên wê rake?» ³ Lê ne li ezmên, ne li ser erdê û ne jî di bin erdê de tu kesî nikaribû kitêb vekira û lê binêriya. ⁴ Ez gelek digiriyam, çimkî kesek hêjayî peyda nebû ku kitêbê veke û lê binêre. ⁵ Hingê yekî ji rihspiyan ji min re got: «Negirî! Va ye, Şêrê ku ji eşîra Cihûda* ye, Rayê* Dawid* bi ser ket, ku kitêbê û heft morên wê veke.»

4:5 Derketin 19:16

4:8 Binêre: Îşaya 6:3; Amos 4:13; Îşaya 41:4

5:1 Hezekiyêl 2:9-10

5:5 Binêre: Destpêkirin 49:9; Îşaya 11:1

⁶ Hingê li ber text û di navenda çar afirîdên* jîndar û rihspiyan de min Berxek dît, wek ku serjêkirî be. Heft strûhên* wî û heft çavên wî hebûn. Evên ha heft ruhên Xwedê ne yên ku li seranserê dinyayê hatine şandin. ⁷ Ew hat û kitêb ji destê rastê yê wî yê ku li ser text rûdinişt stand. ⁸ Çaxê wî ew stand, çar afirîdên jîndar û bîst û çar rihspî li ber Berx deverû çûn ser çokan. Di destê her yekî ji wan de çeng* û piyanên zêrîn ên tije bixûr* hebûn. Bixûr duayên mirovên pîroz in. ⁹ Û lavijekê nû distrandin û digotin:

«Tu hêja yî ku kitêbê bistînî

Û morên wê vekî.

Çimkî tu hatî serjêkirin

Û te bi xwîna xwe ji her bavikî, ji her zimanî,

Ji her gel û ji her milletî mirov ji Xwedê re kîrîn;

¹⁰ Û te ew ji Xwedayê me re kîrin padîşahî û kahîn*

Û ewê li ser dinyayê padîşahiyê bikin.»

¹¹ Hingê min nêrî, li hawirdora text û afirîdên jîndar û rihspiyan, min dengê gelek milyaketan bihîst û hijmara wan bi hezaran hezar û bi deh hezaran deh hezar bû. ¹² Bi dengê bilind digotin:

«Bexê serjêkirî hêja ye ku hêz,

Dewlemendî, şehrezayî, karîn, hurmet,

Rûmet û pesin bistîne.»

¹³ Hingê min bihîst ku her afirîdên li ezmên, li ser erdê, di bin erdê de û di deryayê de û hemû tiştên di wan de, digotin:

«Bila her û her pesin, hurmet, rûmet û qudret

Ji yê ku li ser text rûniştiye re û ji Berx re be!»

¹⁴ Û çar afirîdên* jîndar digotin: «Amîn» û rihspî deverû çûn ser çokan û perizîn*.

Şeş Morên Pêş Tên Vekirin

6 Hingê min dît ku Berx yek ji heft moran vekir û min bihîst ku yek ji çar afirîdên jîndar, bi dengê wek xurexura ewran got: «Were!» ² Û min dît, va ye, hespekî boz xuya bû û di destê siwarê wî de kevanek hebû. Tacek ji wî re hat dayîn û ew bi serketin derket, da ku bi ser keve.

5:6 Îşaya 53:7

5:8 Zebûr 141:2

5:10 Binêre: Derketin 19:6; Îşaya 61:6

5:12 Binêre: 1 Dîrok 29:11; Îşaya 53:7

5:13 Binêre: Zebûr 47:8; Îşaya 6:1

³ Gava ku Berx mora diduyan vekir, min bihîst ku afirîdê jîndar yê diduyan got: «Were!» ⁴ Hingê hespekî din ê sor derket û ji siwarê wî re destûr hat dayîn, ku aştiyê* ji dinyayê rake û mirovan bi hevdu bide serjêkirin. Û şûrekî mezin ji wî re hat dayîn.

⁵ Gava ku Berx mora sisiyan vekir, min bihîst ku afirîdê jîndar yê sisiyan got: «Were!» Û min dît, va ye, hespekî reş û di destê siwarê wî de şihînek* heye. ⁶ Hingê min di navenda çar afirîdên jîndar de dengê bihîst, wek ku digot: «Çapîkek tenê genim bi zîvekî* û sê çapîk tenê ceh bi zîvekî. Lê zîyanê nede dohnê zeytê û şerabê.»

⁷ Gava ku Berx mora çaran vekir, min dengê afirîdê jîndar yê çaran bihîst ku digot: «Were!» ⁸ Hingê min dît, va ye, hespekî kimêt ku navê siwarê wî Mirin bû. Diyarê* miriyan li pey wî dihat. Li ser çaryeka dinyayê desthilatî ji wî re hat dayîn, da ku bi şûr, bi xelayê, bi mirinê û bi heywanên dehbe yên dinyayê wan bikuje.

⁹ Gava ku Berx mora pêncan vekir, min di bin gorîgehê* de canê wan mirovan dît, yên ku di ber peyva* Xwedê û di ber şahidiya ku kirine de, hatibûn kuştin. ¹⁰ Wan bi dengê bilind gazî kir û gotin: «Ey Xudanê hukumdar! Tu pîroz û rastîni î. Ma heta kengê tu dîwanê* nakî û tu heyfa xwîna me ji wan ên ku li dinyayê rûdinin nastîni?» ¹¹ Hingê ji her yekî ji wan re xiftanê spî hat dayîn û ji wan re hat gotin ku demeke kurt rihet bimînin, heta ku hijmara xizmet-hevalên wan û birayên wan ên ku wê wek wan bèn kuştin, tamam bibe.

¹² Gava ku Berx mora şeşan vekir, min dît ku erdhejîneke mezin çêbû. Roj wek xirariyê* ji mû, reş bû û tevahiya heyvê bû wek xwîne. ¹³ Stêrên ezmên ketin ser erdê, wek ku dara hêjîrê ji ber bayekî mezin bihejike, hêjîrên xwe yên bihûrî biweşîne. ¹⁴ Û ezman wek pêçkekê li hev hat pêçan û hemû çiya û girav ji cihên xwe hatin rakirin. ¹⁵ Hingê padîşahên dinyayê, mezinên wê, serekleşkerên wê, dewlemendên wê û hêzdarên wê û hemû mirovên xulam û azad xwe di şkeft û latên çiyên de veşartin. ¹⁶ Wan ji çiyên û latan re digot: «Bi ser me de bikevin û me ji ber rûyê yê ku li ser text rûniştîye û ji ber xezeba Berx veşêrin. ¹⁷ Çimkî roja mezin a xezeba wan hat û kî dikare li ber bisekine?»

6:12 Îşaya 13:10; Yoël 2:10, 31; 3:5 Metta 24:29

6:15 Îşaya 2:19-21

6:16 Hoşêya 10:8

6:13-14 Îşaya 34:4

6:17 Yoël 2:11; Melaxî 3:2

Ji Kurên Îsraêl 144 Hezar Mirov Tê Morkirin

7 Piştî vê yekê min çar milyaket dîtin ku li ser çar kujên erdê disekinîn û bayên çar kujên erdê digirtin, da ku ba li erdê, li deryayê û li tu daran nexe. ² Min milyaketekî din jî dît ku ji Rojhilatê derdiket û mora Xwedayê jîndar pê re bû. Bi dengekî bilind gazî wan çar milyaketan kir, yê ku desthilatî ji wan re hatibû dayîn, ku zirarê bidin erd û deryayê; wî ji wan re got: ³ «Heta ku em morê li ser eniya xulamên Xwedayê xwe nexin, ziyarê nedin erdê, deryayê û daran.» ⁴ Hingê min hijmara yê ku hatibûn morkirin bihîst: Ji hemû eşîrên kurên Îsraêl sed û çil û çar hezar hatibûn morkirin.

⁵ Ji eşîra Cihûda diwanzdeh hezar hatibûn morkirin.

Ji eşîra Rûbên diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Gad diwanzdeh hezar,

⁶ Ji eşîra Aşêr diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Neftelî diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Minaşe diwanzdeh hezar,

⁷ Ji eşîra Şimûn diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Lêwî diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Îsexar diwanzdeh hezar,

⁸ Ji eşîra Zebûlon diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Ûsiv diwanzdeh hezar,

Ji eşîra Binyamîn diwanzdeh hezar hatibûn morkirin.

Elaleta ji Hemû Miletan

⁹ Piştî vê yekê min dît ku va ye, elaleteke* mezin ya ku ji her miletî, ji her bavikî, ji her gelî û ji her zimanî ku tu kesî nedikarî bihijmarta; xiftanên spî li xwe kiribûn û guliyên xurmeyan di destên wan de bûn û li ber text û li ber Berx radiwestan. ¹⁰ Wan bi dengekî bilind gazî dikir û digotin:

«Xilasî babetê Xwedayê me ye yê ku

Li ser text rûniştiye û babetê Berx e.»

¹¹ Hemû milyaket li hawirdora text û rihspiyan û afirîdên jîndar disekinîn. Û li ber text xwe deverû davêtin erdê, diperezîzîn* Xwedê û digotin:

7:1 Daniyêl 7:2

7:3 Hezekiyêl 9:4-6

¹² «Amîn. Pesin, rûmet, şehrezayî,
Şikir, hurmet, hêz û karîn
Bila her û her ji Xwedayê me re be.
Amîn.»

¹³ Yek ji rihspiyân peyivî û ji min re got: «Evên ku bi xiftanên spî hatine wergirtin kî ne û ji ku derê hatine?» ¹⁴ Min ji wî re got: «Ezbenî, tu dizanî.» Hingê wî ji min re got: «Evên ha ew in ku ji wê tengahiya mezin hatine, xiftanên xwe şuştine û bi xwîna Bêrx spî kirine.

¹⁵ Ji bo vê yekê li ber textê Xwedê ne
Û di Perestgeha* wî de şev û roj diperizin wî.
Yê ku li ser text rûniştiye, wê konê* xwe li ser wan vegire.
¹⁶ Êdî ew birçî nabin û êdî tî nabin
Û ne tav û ne jî germî li wan dixê.
¹⁷ Çimkî ew Bêrxê ku di navenda text de ye
Wê şivantiyê li wan bike
Û wê wan bibe ser kaniyên ava jiyânê.
Xwedê wê hemû hêstiran ji çavên wan paqij bike.»

Mora Heftan û Bixûrdanka Zêrîn

8 Û çaxê Bêrx mora heftan vekir, li dor nîv saetê li ezmên bê-pêjiniyeke mezin çêbû. ² Hingê min heft milyaketên ku li ber Xwedê rawestabûn dîtîn. Heft borî ji wan re hatin dayîn.

³ Û milyaketekî din hat ku di destê wî de bixûrdanka zêrîn hebû û ew li ber Gorîgeha zêrîn rawesta. Gelek bixûr* jê re hat dayîn, da ku li ser Gorîgeha zêrîn ya li ber text, bi duayên hemû pîrozanan pêşkêş bike. ⁴ Û dûmana bixûrê bi duayên pîrozanan re ji destê milyaket bilind bû ber Xwedê. ⁵ Piştî milyaket rahişt bixûrdankê û ew ji agirê Gorîgehê dagirt û avêt ser erdê. Xurexura ewran, deng, birûsk û erdhejîn çêbûn.

Çar Boriyên Pêşî

⁶ Hingê heft milyaketên ku heft borî bi wan re bûn xwe amade kirin, ku li boriyan bixin.

7:14 Daniyêl 12:1; Metta 24:21

7:17 Binêre: Zebûr 23:1-2; Îşaya 25:8; 49:10

7:16 Binêre: Îşaya 49:10

8:3 Derketin 30:1-3

⁷ Û yê pêşî li boriyê xist, teyrok û agirê tevli xwînê bûyî çêbû û hat avêtin ser erdê. Û sêyeka erdê şewitî, sêyeka daran şewitî û hemû giyayê şîn şewitî.

⁸ Milyaketê diduyan li boriyê xist, tişteki wek çiyayekî mezin ku bi êgir dişewitî hat avêtin nav deryayê û sêyeka deryayê bû xwîn. ⁹ Hingê sêyeka wan afirînên ku di deryayê de dijiyan mirin û sêyeka gemiyan telef bû.

¹⁰ Milyaketê sisiyan li boriyê xist û stêreke mezin ya ku wek xetîre dişewitî ji ezmên ket ser sêyeka çeman û ser çavkaniyên avê. ¹¹ Navê stêrê Zerender e. Sêyeka avê wek zerender tehl bû û gelek mirov ji avê mirin, çimkî av tehl bûbû.

¹² Û milyaketê çaran li boriyê xist, sêyeka rojê, sêyeka heyvê û sêyeka stêran derb standin, wusa ku sêyeka wan tarî dibû, sêyeka rojê û sêyeka şevê jî bê ronahî dima.

¹³ Hingê min nêrî û min dengê eylo bihîst ku di nêvê ezmên de difirî û bi dengêki bilind digot: «Ji ber dengê boriyên wan sê milyaketên mayî yên ku wê li boriyê bixin: Wey, wey, wey li wan ên ku li ser rûyê erdê rûdinin.»

Boriya Pêncan

9 Milyaketê pêncan li boriyê xist û min stêrek dît ku ji ezmên ketibû ser rûyê erdê. Û mifta deriyê kortala* bêbinî ji stêrê re hat dayîn. ² Gava ku wê deriyê kortala bêbinî vekir, wek dûmana kûrheke mezin dûman ji çalê derket û ji dûmana çalê, roj û hewa bûn tarî. ³ Ji nav dûmanê kulî derketin ser rûyê erdê; wek ku desthilatiya dûpişkên erdê heye, desthilatî ji wan re jî hat dayîn. ⁴ Û ji wan re hat gotin ku zianê nedin giyayê erdê, ne jî tu dar û tu şînayiyê, lê zianê bidin wan mirovên ku mora Xwedê li ser eniya wan tune. ⁵ Destûra kuliyan hat dayîn, ku pênc mehan ezabê bidin wan, lê wan nekujin. Êşa wan wek êşa pêvedana dûpişkan bû. ⁶ Di wan rojan de mirov wê li mirinê bigerin, lê ew tu caran wê nabînin; ewê bixwazin ku bimirin, lê mirin wê ji wan bireve.

8:7 Derketin 9:23-25; Hezekiyêl 38:22

8:11 Zerender: Giyayek gelek tehl e.

8:12 Îşaya 13:10; Hezekiyêl 32:7; Yoêl 2:10, 31; 3:15

9:3 Derketin 10:12-15

9:4 Hezekiyêl 9:4

9:2 Destpêkirin 19:28

9:6 Yêremya 8:3

⁷ Dîtina kuliyan mîna wan hespan bûn ku ji bo cengê hatine amadekirin. Li ser serê wan tiştekan wek tacên zêrîn hebû û rûyê wan wek rûyê mirovan bû. ⁸ Porê wan wek porê jinan û diranên wan wek diranên şêran bûn. ⁹ Û wek zirxên hesinî zirxên wan hebûn û dengê baskên wan mîna dengê wan erebeyan bû ku gelek hesp wan dikişînin û dibezin cengê. ¹⁰ Mîna dûpişkan dûvikê wan û derziya wan hebû; û desthilatiya wan a ku pênc mehan cefayê bidin mirovan di dûvikê wan de bû. ¹¹ Û milyaketê kortala bêbinî li ser wan padîşah bû, ku navê wî bi Îbranî* «Abadûn» û bi Yewnanî «Apoliyon» e.

¹² Waweylêya pêşî derbas bû; va ye, hê du waweylêyên din tîn.

Boriya Şeşan

¹³ Û milyaketê şeşan li boriyê xist û min dengê ji çar strûhên* Gorîgeha* zêrîn ya ku li ber Xwedê bû, bihîst. ¹⁴ Deng ji milyaketê şeşan re, yê ku borî di destê wî de bû got: «Wan çar milyaketên ku li ba çemê Firatê yê mezin girêdayî ne, veke.» ¹⁵ Û çar milyaketên ku ji bo vê saetê, vê rojê, vê mehê û vê salê hatibûn amadekirin, hatin berdan, da ku sêyeka mirovan bikujin. ¹⁶ Hijmara ordiyên siwarên hespan du caran deh hezar car deh hezar bû; min hijmara wan bihîst. ¹⁷ Di dîtîniya* ku min dît de hesp û siwarên wan bi vî awayî xuya dibûn: Zirxên wan hebûn ku bi rengê êgir, yaqûtê ezmanî û kewkurtê bûn. Serê hespên wan wek serê şêran bû. Ji devê wan agir, dûman û kewkurt derdiket. ¹⁸ Sêyeka mirovan bi van her sê belayan, bi êgir, bi dûman û bi kewkurta ku ji devê wan derdiket, hatin kuştin. ¹⁹ Çimkî desthilatiya hespan di devê wan û di dûvê wan de ye. Dûvên wan mîna maran in û serê wan heye û bi van ziyane didin.

²⁰ Û ew mirovên ku bi şûn de mabûn û bi van belayan nehatibûn kuştin, ji wan pûtên ku bi destên xwe çêdikirin, tobe nekirin. Dev ji perizîna cin û wan pûtan bernedan, yên ku zêrîn, zîvîn, tûncîn, kevirîn û darîn in û nabînin, nabihîzin û rêve naçin. ²¹ Û ji kuştin, sêrbazî, fuhûşî û dizîya xwe jî tobe nekirin.

9:7 Yoël 2:4 9:20 Zebûr 115:4-7

9:11 «Abadûn» û «Apoliyon»: Ev herdu nav bi mana «Wêranker» in.

Milyaket û Kitêba Biçûk

10 Hingê min milyaketekî din ê hêzdar dît ku ji ezmên dihat xwarê. Ew bi ewr wergirtî bû û li ser serê wî keskesor hebû. Rûyê wî wek rojê û lingên wî wek stûnên êgir bûn. ² Di destê wî de kitêbeke* biçûk a vekirî hebû. Lingê xwe yê rastê danî ser deryayê û lingê xwe yê çepê danî ser bejê. ³ Çawa ku şêr dike humênî bi dengêkî bilind bang kir. Çaxê ku wî bang kir, heft xurexurên ewran bi dengên xwe peyivîn. ⁴ Gava ku heft xurexurên ewran peyivîn, ez li ber nivîsînê bûm. Û min ji ezmên dengê bihîst ku digot: «Ew tiştên ku heft xurexurên ewran gotin, mor bike, wan nenivîse.»

⁵ Piştî ew milyaketê ku min ew li ser deryayê û li ser bejê rawestayî dîtibû, destê xwe yê rastê ber bi ezmên ve bilind kir. ⁶ Û wî bi wî yê ku her û her dijî, yê ku ezman û yên ku tê de ne, erd û yên ku te de ne, derya û yên ku tê de ne afirandine, sond xwar û got: «Êdî wê bi derengmayîn nebe. ⁷ Lê belê di rojên ku milyaketê heftan dengê xwe bide bihîstin de, çaxê ew li boriyê bixe, tam wek ku Xwedê mizgînî ji xulamên xwe yên pêxember re dabû, sira Xwedê wê tamam bibe.»

⁸ Hingê ew dengê ku min ji ezmên bihîstibû, careke din bi min re peyivî û got: «Here, wê kitêba vekirî ya ku di destê wî milyaketê ku li ser deryayê û bejê rawestayî de ye bistîne.» ⁹ Îcar ez çûm ba milyaket û min jê xwest, ku kitêba* biçûk bide min. Wî ji min re got: «Wê bigire û bixwe. Wê zikê te tehl bike, lê wê di devê te de wek hingiv şêrîn be.» ¹⁰ Min kitêba biçûk ji destê milyaket stand û min ew xwar. Di devê min de wek hingiv şêrîn bû; lê çaxê min ew xwar, zikê min tehl bû. ¹¹ Û ji min re hat gotin: «Divê ku tu dîsa li ser gelek gel, milet, ziman û padîşahan pêxembertîyê bikî.»

Du Şahid

11 Qamîşekî mîna şivdar ji min re hat dayîn û hat gotin: «Rabe, Perestgeha* Xwedê, Gorîgehê û yên ku tê de dipêrin bipîve. ² Lê hewşa Perestgehê ya derve bihêle û wê nepîve; çimkî ew ji miletan re hat dayîn. Ewê Bajarê* Pîroz çil û du mehan di bin

lingan de biperçiqînin. ³ Û ezê desthilatiyê bidim du şahidên xwe û ewê xirarî* li xwe kirî hezar û du sed û şêst rojan pêxemberîtiyê bikin.» ⁴ Ev in ew herdu darên zeytûnan û herdu çiradankên ku li ber Xudanê dinyayê disekinin. ⁵ Eger mirovek bixwaze ziyane bide wan, ji devê wan agir derdikeve û dijminên wan dixwe û helak dike. Û eger mirovek bixwaze ziyane bide wan, divê ew bi xwe bi vî awayî bê kuştin. ⁶ Desthilatiya wan heye, ku di rojên pêxemberîtiya xwe de ezmên bigirin, da ku baran nebare. Û desthilatiya wan li ser avê heye, ku wê bikin xwîn û kengê bixwazin, dikarin her belayê bi ser rûyê erdê de bînin.

⁷ Çaxê şahidiya xwe bibin serî, ew cenawirê ku ji kortala* bêbinî derdikeve wê bi wan re şer bike, li hember wan bi ser keve û wan bikuje. ⁸ Cesedê wan wê li ser meydana wî bajarê mezin bimîne, ku bi mana ruhanî jê re Sodom û Misir tê gotin. Xudanê wan bi xwe jî li wê derê hat xaçkirin. ⁹ Ji her gel, her bavik, her ziman û her miletan mirov wê sê roj û nîvan li cesedê wan binêrin û ew destûrê nadin, ku cesedê wan bixin gorê. ¹⁰ Yên ku li ser rûyê erdê rûdinin wê li ser wan şa bibin û wê gelek dilgeş bibin û ewê diyariyan ji hev re bişînin. Çimkî van herdu pêxemberan ezab didan wan ên ku li ser rûyê erdê rûdiniştin.

¹¹ Û piştî sê roj û nîvan ji Xwedê ruhê jiyane ket hundirê wan û ew rabûn ser lingên xwe. Îcar tirseke mezin ket ser wan ên ku ew dîtin. ¹² Hingê wan dengê mezin ji ezmên bihîst ku ji wan re digot: «Werin jorê.» Û li ber çavên dijminên xwe ew di ewr de hilkişiyane ezmên. ¹³ Di wê saetê de erdhejîneke mezin çêbû, dehyeka bajêr hilweşiya û di erdhejînê de heft hezar mirov mirin. Yê bi şûn de man, tirsîyan û rûmet dan Xwedayê ezmên.

¹⁴ Waweylêya diduyan derbas bû; va ye, waweylêya sisiyan zûka tê.

Boriya Heftan: Perizîna li Ezmên

¹⁵ Milyaketê heftan li boriyê xist û li ezmên dengên mezin çêbûn ku digotin:

11:4 Zekerya 4:3, 11-14

11:6 1 Padîşah 17:1; Derketin 7:17-19

11:8 Sodom: Destpêkirin 19; Misir: Misir ew der e ku gelê Îsraêl ji bo demeke dirêj lê hatibû bindestkirin (Derketin 1 û 5).

«Padîşahiya dinyayê bû ya Xudanê me û ya Mesîhê wî.

Ewê her û her padîşahiyê bike».

¹⁶ Û bîst û çar rihspiyên li ber Xwedê yên ku li ser textên xwe rûdiniştin, xwe deverû avêtin erdê, perizîn Xwedê û gotin:

¹⁷ «Ya Xudan, Xwedayê karîndarê* her tiştî,

Yê ku Hebû û Yê ku Heye,

Em ji te re şikir dikin;

Çimkî te hêza xwe ya mezin stand

Û te dest bi hukumdariya xwe kir.

¹⁸ Milet hêrs bûn, lê xezeba te hat;

Wext hat, ku dîwana* miriyan bê kirin.

Wextê dayîna xelata xulamên te yên pêxember

Û yên pîroz, biçûk û mezin, yên ku ji te ditirsin hat.

Û wextê xerakirina yên ku dinyayê xera dikin hat.»

¹⁹ Hingê Perestgeha Xwedê ya ku li ezmên bû vebû û di Perestgeha wî de Sindoqa* Peymana wî xuya bû. Birûskan lê da, deng û xurexura ewran hat bihîstin, erdhejînek û teyrokeke şedîd çêbû.

Jinik û Ejder

12 Hingê nîşaneke mezin li ezmên xuya bû: Jinek hebû ku bi rojê pêçayî, heyv di bin lingên wê de û taca ji diwanzdeh stêran li ser serê wê bû. ² Ew bizaro bû û ji bo ku zarokê xwe bianiya, di cefayê de bû, êş dikişand û dikir qîrîn.

³ Nîşaneke din jî li ezmên xuya bû. Va ye, ejderekî sor ê mezin ku heft serî û deh strûhên* wî hebûn û li ser serên wî heft tac hebûn. ⁴ Û dûvikê wî sêyeka stêrên ezmên xişandin û ew avêtin ser rûyê erdê. Ejder li ber wê jina ku li ber zarokanîne bû rawesta. Ew li benda bûyîna zarok bû, ku wî daqurtîne. ⁵ Jinikê zarokekî kur anî, kurekî ku ewê bi gopalê hesin şivantiyê li hemû miletan bike. Û zarokê wê birin ba Xwedê û ber textê wî. ⁶ Jinik jî reviya çû çolê. Li wê derê cihê wê yê ku ji aliyê Xwedê ve hatibû amadekirin hebû, da ku ew hezar û du sed û şêst rojan bê xweyîkirin.

11:15 Binêre: Derketin 15:18; Zebûra 10:16; Daniyêl 2:44

11:17 Binêre: Amos 3:13; Derketin 3:14

11:18 Binêre: Zebûr 2:1; Daniyêl 9:6; Amos 3:7; Zebûr 115:13

12:3-4 Daniyêl 7:7; 8:10 12:5 Zebûr 2:9

⁷ Hingê li ezmên ceng çêbû. Mîxayîl û milyaketên xwe bi ejder re şer kirin. Û ejder û milyaketên xwe şer kirin, ⁸ lê bi ser neketin û li ezmên êdî ji bo wan cih nema. ⁹ Ejderê mezin yê ku jê re Îblîs û Şeytan tê gotin, ew marê kevin ê ku hemû dinya xapandiye, ew û milyaketên wî pê re hatin avêtin ser rûyê erdê.

¹⁰ Hingê min li ezmên dengekî bilind bihîst ku got:

«Êdî wextê xilasî, hêz û Padîşahiya Xwedayê me

Û desthilatiya Mesîhê wî hat.

Çimkî sûcdarkerê birayên me,

Yê ku şev û roj wan li ber Xwedayê me sûcdar dike,

Hat avêtin xwarê.

¹¹ Ew bi xwîna Berx û bi peyva şahidiya xwe

Li hember wî bi ser ketin

Û heta mirinê jî ji jiyana xwe hez nekirin.

¹² Ji bo vê yekê şa bibin, ya ezmanno

Û yên ku dî wan de rûdinin.

Lê wey li erdê û li deryayê,

Çimkî Îblîs dizane ku wextê wî hindik e,

Bi xezebeke mezin peya bû û hat we.»

¹³ Gava ejder dît ku ew hat avêtin ser rûyê erdê, ket pey wê jî nika ku zarokê kur anîbû. ¹⁴ Du baskên eyloyekî mezin ji jinikê re hatin dayîn, da ku bifire here çolê cihê xwe. Li wê derê, ji mar dût, wê sê sal û nîvan bê xweyîkirin. ¹⁵ Hingê mar ji devê xwe wek çem av pişiqand pey wê, da ku wê bi avê bixeniqîne. ¹⁶ Lê erdê alîkariya jinikê kir, devê xwe vekir û ew çemê ku ejder ji devê xwe pişiqandibû daqurtand. ¹⁷ Îcar ejder ji jinikê hêrs bû û çû, da ku bi wan re şer bike, yên ku ji dîndana* wê mane, yên ku emrên Xwedê tînin cih û şahidiya Îsa bi wan re ye. ¹⁸ Ejder li ber devê deryayê sekinî.

Du Cenawir

13 Piştê min cenawirekî ku ji deryayê derdiket dît. Deh strûhên* wî û heft serên wî hebûn û li ser strûhên wî deh tac û li ser serên wî navên çêran* hebûn. ² Ew cenawirê ku min dît, mîna

12:7-8 Daniyêl 10:13, 21; 12:1 12:9 Destpêkirin 3

12:10 Binêre Eyûb 1:9-11; Zekerya 3:1

piling bû, lingên wî wek lingên hirçê bûn û devê wî wek devê şêr bû. ³ Û ejder hêza xwe, textê xwe û desthilatiya mezin da wî. ⁴ Hingê mirov ji ejder re çûn ser çokan, çimkî wî desthilatiya xwe da cenawir. Mirov perizîn cenawir û gotin: «Gelo kî mîna cenawir e? Û kî dikare bi wî re şer bike?»

⁵ Devê ku tiştên mezin dibêje û çêran dike ji wî re hat dayîn û desthilatî ji wî re hat dayîn, ku çil û du mehan çî bixwaze bike. ⁶ Ji bo ku li dijî Xwedê çêran bike, devê xwe vekir û çêrî navê wî, kônê wî û yên ku li ezmên rûdinin kir. ⁷ Destûr ji wî re hat dayîn, ku bi pîrozana re şer bike û li hember wan bi ser keve. Û desthilatiya li ser her bavik, gel, ziman û miletan ji wî re hat dayîn. ⁸ Hemû yên ku li ser erdê rûdinin, hemû yên ku navên wan ji damezrandina dinyayê ve di Kitêba Jiyanê ya Bêxê serjêkirî de nehatine nivîsîn, wê jê re herin ser çokan.

⁹ Guhê kê hebe, bila bibihîze:

¹⁰ Yê hêsîrtiyê*, wê here hêsîrtiyê;

Yê şûr, wê bi şûr bê kuştin.

Li vê derê bîhnfirehî û baweriya pîrozana divê.

¹¹ Hingê min cenawirêkî din dît ku ji erdê derdiket. Wek berxekî, du strûhên wî hebûn û wek ejder dipeyivî. ¹² Û hemû desthilatiya cenawirê pêşî li ber wî bi kar dianî. Wî wusa kir, ku rûyê erdê û yên ku li ser wê rûdinin ji wî cenawirê pêşî re herin ser çokan, yê ku birîna wî ya mirinê hatibû qenckirin. ¹³ Wî li ber mirovan nîşanên mezin dikirin, heta dikaribû ku ji ezmên êgir bîne ser rûyê erdê. ¹⁴ Û bi wan nîşanên ku jê re hatibûn dayîn, da ku li ber cenawirê pêşî bike, wî ew ên ku li ser rûyê erdê rûdiniştin, dixapandin. Ji wan re digot ku sûretekî ji wî cenawirî re çêkin ê ku bi şûr hatibû birîndarkirin û dîsa dijiya. ¹⁵ Desthilatî ji wî re hat dayîn, da ku nefesê bide sûretê cenawir ku sûretê cenawir bipeyive û bikare wan ên ku neperizin cenawir bide kuştin. ¹⁶ Wî destê rastê an eniya hemû biçûk û mezinan, dewlemend û belengazan, azad û xulaman dida deqkirin. ¹⁷ Wusa ku heçî kesê deqa cenawir, yanî

13:5-7 Daniyêl 7:8, 21, 25 13:8 Zebûr 69:28

13:10 Binêre: Yêremya 15:2; 43:11

navê wî an hijmara navê wî pê re nebe, nekaribe kîrrîn û firotinê bike.

¹⁸ Li vê derê şehrezayî divê: Yê ku fêmdar be, bila hijmara cenawir hesab bike. Çimkî hijmara mirov e û hijmara wî şeş sed û şeşt û şeş e.

Berx û yên Xilasbûyî

14 Hingê min dît ku va ye, Berx li ser Çiyayê Siyonê* disekinê û bi wî re sed û çil û çar hezar mirov hebûn ku li ser eniya wan navê wî û navê Bavê* wî nivîsî bûn. ² Û min ji ezmên dengekî wek dengê aveke boş û wek dengekî bilind yê xurexura ewran bihîst. Dengê ku min bihîstibû, wek dengê mûzîkvanên ku li çengên* xwe dixin bû. ³ Wan li ber text û li ber çar afirîdên jîndar û rihspîyan straneke nû digot. Ji wan sed û çil û çar hezarên ku ji rûyê erdê bi berdêl hatine kîrrîn pê ve, tu kes nikare wê stranê hîn bibe. ⁴ Yên ku bi jinan re nelewitîne ev in. Çimkî keçên keçîn, kurên kurîn in. Ev ew in ku Berx bi ku derê ve here, li pey wî diçin. Evên ha berê* pêşî ne ku ji bo Xwedê û ji bo Berx ji nav mirovan hatine kîrrîn. ⁵ Derew ji devê wan derneket. Ew bêleke ne.

Sê Milyaket

⁶ Hingê min milyaketekî din dît ku di nava ezmên de difirî, Mizgîniyeke herheyî bi wî re bû, da ku Mizgîniyê bide yên ku li ser rûyê erdê rûdinin, yanî bide her millet, bavik, ziman û gelan. ⁷ Bi dengekî bilind digot: «Ji Xwedê bitirsîn û rûmetê bidin wî, çimkî saeta ku ew dîwanê bike, hat. Biperizin wî yê ku erd û ezman, derya û çavkaniyên avê afirandine.»

⁸ Hingê milyaketê diduyan li pey wî hat û got: «Hilweşiya! Ew Babîla* mezin ya ku ji şeraba fuhûşiya xwe ya har bi hemû miletan daye vexwarin, hilweşiya.»

⁹ Piştî milyaketê sisiyan li pey wan hat û bi dengekî bilind got: «Eger kesek ji cenawir re û ji sûretê wî re here ser çokan û li ser eniya xwe an li ser destê xwe deqê qebûl bike, ¹⁰ ew jî wê ji

13:18 Tê fêmkirin ku hijmara 6 bi mana kêmahiyê ye, 7 bi mana temamiyê ye.

14:8 Îşaya 21:9; Yêremya 51:8

şeraba hêrsa Xwedê ya ku safî di kasa xezeba wî de hatiye amadekirin vexwe û li ber milyaketên pîroz û li ber Berx bi êgir û bi kewkurtê ezab wê li wî bê kirin. ¹¹ Û dûmana ezaba wan her û her dû dike. Ew ên ku ji cenawir û ji sûretê wî re diçin ser çokan û her kî ku deqa navê wî qebûl bike, şev û roj rihetiya wan tune.»

¹² Loma divê ew pîrozên ku emrên Xwedê û baweriya Îsa digirin, bi bîhnfirehî ragirin*.

¹³ Hingê min ji ezmên dengê bihîst ku digot: «Binivîse: Xwezî bi wan miriyên ku ji niha û pê ve di yekîtiya Xudan de bimirin!» Ruh dibêje: «Erê! Da ku ji xebata xwe rihet bibin, çimkî kirinên wan bi wan re diçin.»

Dirûna Rûyê Erdê

¹⁴ Û min dît, va ye, ewrekî spî û yekî mîna Kurê* Mirov li ser ewr rûniştî ye. Li ser serê wî taca zêrîn û di destê wî de daseke tûj hebû. ¹⁵ Û milyaketekî din ji Perestgehê derket, bi dengê bilind gazî wî yê ku li ser ewr rûniştibû kir û got: «Dasa xwe bavêje û bidirû. Saeta dirûnê hat, çimkî berê erdê gihîştîye.» ¹⁶ Û yê ku li ser ewr rûdinişt dasa xwe avêt rûyê erdê û erd hat dirûn.

¹⁷ Milyaketekî din ji wê Perestgeha ku li ezmên bû derket û di destê wî de jî daseke tûj hebû.

¹⁸ Îcar milyaketekî din ê ku li ser êgir hukumdariya wî heye, ji Gorîgehê derket û bi dengê bilind bang kir wî yê ku dasa wî ya tûj heye û got: «Dasa xwe ya tûj bavêje û gûşiyên mewa erdê bicivîne, çimkî tiriyê wê gihîştîne.» ¹⁹ Milyaket dasa xwe avêt erdê û berê erdê yê mewa civand û avêt mahsera xezeba Xwedê ya mezin. ²⁰ Mahsera li derveyê bajêr hat guvaştin û xwîna ku jê herikî, cihekî bi qasî hezar û şeş sed meydanî* girt û xwe avêt heta lixaba hespan.

Heft Milyaket û Heft Bela

15 Hingê min li ezmên nîşaneke din a mezin û ecêb dît: Heft milyaket hebûn, ku heft belayên dawîn bi wan re bûn. Çimkî xezeba Xwedê bi wan tamam dibe. ² Mîn dît ku tiştekî wek

14:10 Destpêkirin 19:24; Hezekiyêl 38:22

14:14 Daniyêl 7:13 14:15 Yoêl 3:13

14:20 1600 meydan li dor 300 km in.

deryayeke camîn a bi êgir tevlihev hebû û min dît yên ku li hember cenawir û sûretê wî û hijmara navê wî bi ser ketibûn, li ser deryaya camîn radiwestan. Çengên* ku Xwedê dane wan di destên wan de bûn ³ û strana xulamê Xwedê Mûsa* û strana Berx distrandin û digotin:

«Ya Xudan, Xwedayê karîndarê her tiştî,

Karên te mezin û ecêb in;

Ya Padîşahê miletan,

Riyên te rast û dadperwer* in.

⁴ Ya Xudan, kî natirse

Û rûmetê nade navê te?

Çimkî bi tenê tu pîroz î,

Hemû millet wê bîn

Û li ber te herin ser çokan,

Çimkî karên te yên dadperwer eşkere bûn.»

⁵ Piştî van tiştan min dît ku li ezmên Perestgeh, yanî Konê* Şahidiyê vebû. ⁶ Heft milyaketên ku heft bela bi wan re bûn ji Perestgehê derketin. Wan kitanê paqij yê ku dibiriqî li xwe kiribûn û kemberên zêr li singê xwe pêçabûn. ⁷ Yekî ji çar afirîdên jîndar heft piyanên zêrîn yên ku bi xezeba wî Xwedayê ku her û her dijî tije bûn, dan heft milyaketan. ⁸ Û Perestgeh bi dûmana rûmet û hêza Xwedê tije bû û heta ku heft belayên heft milyaketan tamam bûn, tu kesî nikaribû bikeve Perestgehê.

Heft Piyanên Xezeba Xwedê

16 Hingê min dengekî bilind ji Perestgehê bihîst ku ji heft milyaketan re got: «Herin û heft piyanên xezeba Xwedê birijînin ser rûyê erdê.»

² Yê pêşî çû û piyana xwe rijand ser erdê û ew mirovên ku deqa cenawir li ser wan hebû û ji sûretê wî re çûbûn ser çokan, kûnêrên pîs û xerab li ser wan çêbûn.

³ Yê diduyan piyana xwe rijand ser deryayê û derya bû wek xwîna miriyan. Û her afirîdê jîndar ê ku di deryayê de bû mir.

15:3 Binêre: Dubarekirina Şerîetê 32:4; Zebûr 145:17; Yêremya 10:10

15:4 Binêre: Yêremya 10:6-7; Zebûr 86:9; Melaxî 1:11

15:8 Derketin 40:34; 1 Padîşah 8:10-11; Îşaya 6:1-4

16:2 Derketin 9:10

⁴ Yê sisiyan piyana xwe rijand ser çem û ser çavkaniyên avê û ew bûn xwîn. ⁵ Hingê min bihîst ku milyaketê avê weha got:

«Ya Yê ku Heye û Yê ku Hebû, Yê Pîroz,
Tu dadperwer î, ku te weha dîwan kir!

⁶ Çimkî wan xwîna pîroz û pêxemberan rijand
Û te ji bo vexwarinê xwîn da wan.
Wan ev heq kir.»

⁷ Û min dengê gorîgehê bihîst ku got:

«Erê, ya Xudan, Xwedayê karîndarê her tiştî,
Dîwankirina te rast û dadperwer e.»

⁸ Yê çaran piyana xwe rijand ser rojê. Ji rojê re desthilatî hat dayîn, ku mirovan bi êgir biqelîne. ⁹ Îcar mirov bi kelegermiyeke mezin hatin qelandin û çêr kirin navê wî Xwedayê ku desthilatiya wî li ser van belayan heye. Lê ji kirinên xwe yên xerab tobe nekirin û rûmet nedan wî.

¹⁰ Yê pêncan piyana xwe rijand ser textê cenawir û padîşahiya wî bû taristanî. Ji êşê, mirovan zimanê xwe gez kirin ¹¹ û ji ber êş û kûnêrên xwe çêrî Xwedayê ezmên kirin, lê ji kirinên xwe tobe nekirin.

¹² Yê şeşan piyana xwe rijand ser çemê Firatê yê mezin. Ava wî çikiya, da ku rê ji bo padîşahên Rojhilatê bê amadekirin.

¹³ Piştê min sê ruhên nepak ên mîna beqan dîtin. Ew ji devê ejder, ji devê cenawir û ji devê pêxemberê derewîn derdiketin. ¹⁴ Ew ruhên ku cin in nîşanên mezin çêdikin. Ew diçin ba hemû padîşahên dinyayê, da ku wan ji bo cenga Roja Mezin a Xwedayê karîndarê her tiştî bicivînin.

¹⁵ «Va ye, ez wek dizan tîm! Xwezî bi wî yê ku hişyar disekine û cilên xwe parastine, da ku tazî negere û eyba wî neyê dîtin!»

¹⁶ Hingê wan ruhan ew padîşah li wî cihê civandin, ku bi Îbrani* jê re «Harmegedon» tê gotin.

¹⁷ Yê heftan piyana xwe rijand ser bayê û ji Perestgehê, ji text dengêkî bilind derket û got: «Çêbû». ¹⁸ Hingê birûskê lê da, deng hat, bû xurexura ewran û erdhejîneke wusa mezin çêbû ku ji çaxê

16:4 Derketin 7:17-21

16:6 Binêre: Zebûr 79:3; Îşaya 49:26

16:10 Derketin 10:21

16:5 Binêre: Derketin 3:14; Zebûr 145:17

16:7 Binêre: Zebûr 19:9; 119:37

16:12 Îşaya 11:15

mirov li ser rûyê erdê ne û heta niha erdhejîneke wusa çênebûye. ¹⁹ Bajarê mezin bû sê perçe û bajarên miletan hilweşayan. Û Babî-la* mezin hat bîra Xwedê, da ku kasa şeraba xezeba xwe ya dijarw bide wê. ²⁰ Hemû girav reviyân û çiya êdî nehatin dîtin. ²¹ Ji ezmên teyroka mezin ya bi giraniya telantekê* li ser mirovan barî. Mirovan jî ji ber belaya teyrokê çêrî Xwedê kirin, çimkî bela wê gelek mezin bû.

Diya Xerabiyân

17 Yek ji wan heft milyaketên ku heft piyan bi wan re bûn hat, bi min re peyivî û got: «Were vê derê, ezê nîşanî te bidim, ka çawa ew fahîşeya mezin a ku li ser gelek avê rûniştiye, tê dîwankirin. ² Padîşahên dinyayê bi wê re fuhûşî kirin û yên ku li ser rûyê erdê rûdinin bi şeraba fuhûşiya wê serxweş bûn.»

³ Hingê milyaket ez bi Ruh birim çolê û min jinek dît ku li ser cenawirêkî sor siwar bûbû. Cenawir ji her aliyê ve bi navên çêran tije bû û heft serî û deh strûhên* wî hebûn. ⁴ Jinik bi cilên binefşî û sor hatibû wergirtin û bi zêr, bi kevirên hêja, bi lal û duran hatibû xemilandin û kaseke zêrîn di destê wê de bû. Kas jî tije tiştên mekruh û tiştên fuhûşiya wê yên murdar* bû.

⁵ Li ser eniya wê, ew navê bi sir nivîsî bû: BABÎLA* MEZIN, DIYA FAHÎŞEYAN Û TIŞTÊN MEKRUH ÊN DINYAYÊ. ⁶ Û min dît ku jinik bi xwîna pîrozana û bi xwîna şahidên Îsa serxweş e.

Gava ku min ew dît, ez gelek şaş bûm. ⁷ Hingê milyaket ji min re got: «Çima tu şaş dimînî? Ezê sira jinikê û sira wî cenawirê ku wê hildigire, yê ku heft serên wî û deh strûhên wî hene, ji te re bêjim. ⁸ Ew cenawirê ku te dîtîye hebû, lê niha tune; ewê zû ji kortala* bêbinî derkeve û here helakê. Û ew ên ku li ser rûyê erdê rûdinin û navê wan ji damezrandina dinyayê ve di Kitêba Jiyane de nehatiye nivîsîn, çaxê cenawir bibînin, wê şaş bibin. Çimkî hebû û niha tune, lê wê hebe. ⁹ Li vê derê aqilmendî û şehrezayî divê: Heft serî, heft çiyayên ku jinik li ser wan rûniştî ye û heft padîşah in: ¹⁰ Pênc ji wan ketin, yek ji wan heye, yê din hê nehatiye û çaxê bê, divê demeke kurt bimîne. ¹¹ Cenawirê ku hebû û tune, ew bi xwe jî padîşahê heştan e. Ew yek ji heftan e û diçe helakê.

¹² «Ew deh strûhên ku te dîtine, deh padîşah in ku hê padîşahî nestandine; lê belê wê desthilatiyê bistînin, ku bi cenawir re ji bo saetekê padîşahiye bikin. ¹³ Fikra van yek e, ew hêz û desthilatiya xwe didin cenawir. ¹⁴ Evên ha wê bi Berx re şer bikin û Berx wê li hember wan bi ser keve. Çimkî ew Xudanê xudanan û Padîşahê padîşahan e; û yên ku bi wî re bi ser ketine, yên gazîkirî, hilbijartî û dilsoz in.»

¹⁵ Û milyaket ji min re got: «Ew ava te dît ku fahişe li ser wê rûniştî ye, gel, elalet*, milet û ziman in. ¹⁶ Ew deh strûhên ku te dîtin û cenawir, wê ji fahişeyê nefret bikin. Ewê wê tazî û şeperze bikin, wê goştê wê bixwin û wê di êgir de bişewitînin. ¹⁷ Çimkî Xwedê xist dilê wan, ku daxwaza wî pêk bînin û di fikrekê de bin û padîşahiya xwe bidin cenawir heta ku peyvên Xwedê bên cihê xwe. ¹⁸ Ew jina ku te dîtîye, ew bajarê mezin e ku padîşahiya wî li ser padîşahên dinyayê heye.»

Hilweşîna Babîlê

18 Piştî van tiştan min milyaketekî din dît ku ji ezmên dihat xwarê. Desthilatiya wî ya mezin hebû û ji rûmeta wî rûyê erdê bû ronahî. ² Wî bi dengêkî xurt gazî kir û got:

«Hilweşîya! Babîla mezin hilweşîya!

Bû cih û warê cinan

Û nivana hemû ruhên nepak,

Bû nivana hemû teyr û heywanên nepak û murdar.

³ Çimkî ji şeraba fuhûşîya wê ya har

Hemû miletan vexwar

Û padîşahên dinyayê bi wê re fuhûşî kirin;

Û bazirganên dinyayê ji zêdehiya kêfa wê dewlemend bûn.»

⁴ Hingê min ji ezmên dengêkî din bihîst ku digot:

«Ya gelê min, ji wê derkevin,

Da ku hûn nebin hevparên gunehên wê

Û ji belayên wê,

Parê nestînin.

17:12 Daniyêl 7:24

18:2 Binêre: Îşaya 21:9; 13:21; Yêremya 50:39

18:3 Binêre: Îşaya 23:17; Yêremya 51:7

⁵ Çimkî gunehên wê gihîştin heta bi ezmên

Û Xwedê neheqiyên wê anîn bîra xwe.

⁶ Wê bi xwe çawa dabe, hûn jî wusa bidin wê

Û li gor kirinên wê du qat bidin wê;

Û ew kasa ku wê daye vexwarin, hûn du qat bi wê bidin
vexwarin.

⁷ Çiqas rûmet dabe xwe û kêf û şahî kiribe,

Ewqas cefa û xemgîniyê bidin wê.

Çimkî di dilê xwe de dibêje:

«Ez bi şahbanûyî* rûdinim,

Ez ne jinebî me

Û ez tu caran şînê nagirim.»

⁸ Ji bo vê yekê belayên wê

– Mirin, şîn û xela – wê di rojekê de bân

Û ewê bi êgir bê şewitandin.

Çimkî Xudan Xwedayê ku dîwana wê dike, hêzdar e.»

⁹ Û padîşahên dinyayê yên ku pê re fuhûşî û kêf kirine, çaxê
dûmana şewitandina wê bibînin, wê li ser wê bigirîn û li xwe bi-
din. ¹⁰ Ji tîrsa cefayê wê, ewê li dûr bisekinin û bêjin:

«Wax, wax, bajarê mezin,

Bajarê hêzdar, Babîl!

Çimkî dîwanbûna te wusa di saetekê de hat.»

¹¹ Bazirganên dinyayê wê li ser wê bigirîn û şînê bigirin. Çim-
kî malên wan, ¹² zêr û zîv, kevirên hêja, lal û dur, kitanê hêja, qu-
maşên binefşî, hevrişim, qumaşên sor, her cûreyê darê bîhnxeş û
her tiştên ji diranên filan, tiştên ji darê herî hêja, ji tûnc, ji hesin û
ji mermer; ¹³ darçîn, biharat, bixûr*, rûnê bîhnxeş, cewîşêrîn*,
şerab, dohnê zeytê, arê xas, genim, dewar, mî, hesp, erebe, kole û
mirovan êdî tu kes nakirre. ¹⁴ Ewê bêjin:

«Ew fêkiyên ku dilê te diçû wan

Ji destê te derketin,

Tiştên şewqdar û dîlkêş

18:4 Binêre: Îşaya 52:11; Yêremya 50:8; 51:6

18:5 Binêre: Destpêkirin 18:20-21; Yêremya 51:9

18:6 Binêre: Zebûr 137:8; Yêremya 50:15

18:7-8 Binêre: Îşaya 47:7-9 18:10 Binêre: Hezekiyêl 26:17

Ji te re neman

Û êdî tu kes tu caran wan nabîne.»

¹⁵ Bazirganên van tiştan, yên ku ji Babîlê dewlemend bûne, wê ji tirs a cefayê wê li dûr bisekinin û bi şîn û girîn bêjin:

¹⁶ «Wax, wax, bajarê mezin!

Ku ew bi kitanê hêja, qumaşê binefîşî û sor hatiye pêçan

Û bi zêr, kevirê hêja û bi duran hatiye xemilandin!

¹⁷ Evqas dewlemendî di saetekê de wêran bû!»

Û her serdarê gemiyê û her rêwiyê ku bi gemiyê diçe cihekî, gemîvan û hemû yên ku bi kar û xebatên deryayê abora xwe dikin, li dûr sekinîn ¹⁸ û gava dûmana şewitandina wî dîtî, bi qîrîn gotin: «Ma bajarekî din ê wek vî bajarê mezin heye?» ¹⁹ Wan xwelî li serê xwe kir, bi şîn û girîn kirin qîrîn û gotin:

«Wax, wax, bajarê mezin!

Yên ku di deryayê de gemiyên wan hene

Hemû bi malên wî yên hêja dewlemend bûn.

Lê wusa di saetekê de bajar wêran bû.

²⁰ Ey ezmanno û hûn pîrozno!

Şandîno û pêxemberno! Li ser wî şa bibin!

Çimkî Xwedê dîwana wî kir, heqê we ji wî stand.»

²¹ Hingê milyaketekî hêzdar kevirek wek beraşekî mezin hilda, avêt deryayê û got:

«Bajarê mezin Babîl weha bi ketineke mezin wê bê avêtin

Û êdî tu caran xuya nabe.

²² Êdî dengê çengvan, mûzîkvan,

Bilûrvan û borîzanan

Tu caran di nav te de nayê bihîstin.

Êdî pişekarên tu pişeyî

Tu caran di nav te de peyda nabin.

Û êdî dengê beraşan

Tu caran di nav te de nayê bihîstin.

²³ Êdî ronahiya qendîlan

18:16 Binêre: Hezekiyêl 28:13

18:17-19 Binêre: Hezekiyêl 27:27-34

18:21 Binêre: Yêremya 51:63-64; Hezekiyêl 26:21

18:22 Binêre: Îşaya 24:8; Hezekiyêl 26:13

Tu caran di nav te de ronahî nade
 Û êdî dengê bûk û zava
 Tu caran di nav te de nayê bihîstin.
 Bazirganên te giregirên dinyayê bûn
 Û hemû millet bi sêrbaziya te ji rê derketin.
²⁴ Xwîna pêxember, pîroz û hemûyên ku
 Li ser rûyê erdê hatine serjêkirin ket stûyê wî bajarî.»

Şabûna li Ezmên

19 Piştî van tiştan, min li ezmên dengê bilind bihîst, wek dengê elaleteke* mezin bû û digot:

«Helêlûya*!

Xilasî, rûmet û hêz, yên Xwedayê me ne!

² Çimkî dîwankirina wî rast û dadperwer* e.

Wî dîwana fahîşeya mezin kir,

Ya ku rûyê erdê bi fuhûşîya xwe xera kiriye

Û wî heyfa xwîna pîrozên xwe jê stand.»

³ Û cara diduyan gotin:

«Helêlûya*!

Dûmana bajêr her û her bilind dibe.»

⁴ Bîst û çar rihspî û çar afirîdên jîndar deverû çûn ser çokan û perizîn Xwedayê ku li ser text rûniştîye û gotin:

«Amîn, Helêlûya.»

⁵ Hingê dengê ji text hat û got:

«Ya hemû xulamên wî yên ku ji wî ditirsîn,

Biçûk û mezin pesnê Xwedayê me bidin.»

⁶ Piştî min dengê wek dengê elaleteke mezin, dengê gelek avê û dengê xurexura ewrên hêzdar bihîst ku digot:

«Helêlûya!

Çimkî Xudan Xwedayê me,

Karîndarê her tiştî, hukumdariyê dike.

⁷ Em şa û dilgeş bibin

18:23 Binêre: Yêremya 25:10

19:2 Binêre: Zebûr 19:9; 119:37; Dubarekirina Şerîetê 32:43; Zebûr 79:10

19:3 Binêre: Îşaya 34:10 19:5 Binêre: Zebûr 22:23; 134:1; 115:13

19:6 Binêre: Derketin 15:18; Zebûr 22:28; Daniyêl 7:14

Û em rûmetê bidin wî.

Çimkî daweta Berx hat

Û bûka ku ji bo wî ye, xwe amade kir.

⁸ Û jê re hat dayîn, ku ew

Kitanê hêja yê ku dibiriqe û paqij e, wergire.

Çimkî mana kitanê hêja, kirinên pîrozan ên dadperwer in.»

⁹ Hingê milyaket ji min re got: «Biniwîse: «Xwezî bi wan ên ku ji bo ziyafeta daweta Berx hatine vexwendin!» Û ji min re got: «Evên ha peyvên Xwedê yên rast in.»

¹⁰ Û ez li ber lingên wî deverû çûm ser çokan, ku ez biperizim wî. Lê wî ji min re got: «Nebe ku tu vê yekê bikî! Ez xizmet-hevalê te û xizmet-hevalê birayên te me, yên ku şahidiya Îsa bi wan re ye. Biperize Xwedê, çimkî şahidiya Îsa ruhê pêxemberîtiyê ye.»

Mesîh Cenawir û Ordîyên Wî Bindest Dike

¹¹ Hingê min ezman vebûyî dît. Va ye, hespekî boz. Ji siwarê wî re Dilsoz û yê Rast tê gotin; ew di şer û dîwankirinê de dadperwer e. ¹² Çavên wî wek pêta êgir in û li ser serê wî gelek tac hene. Navekî wî yê nivîsî heye ku ji wî pê ve tu kes nizane. ¹³ Û cilek li xwe kiriye ku li xwînê hatiye xistin û navê wî «Peyva* Xwedê» ye. ¹⁴ Ordîyên li ezmên ên ku bi kitanê hêja yê spî û paqij hatibûn wergirtin, li ser hespên boz li pey wî dihatin. ¹⁵ Şûrekî tûj ji devê wî derdikeve, da ku li miletan bixe û ew bi xwe wê bi gopalê hesin serweriyê li wan bike. Ew bi xwe wê mahsera şeraba xezeba Xwedayê karîndarê her tiştî ya dijwar biguvêşe. ¹⁶ Li ser cilê wî û li ser kemaxa wî navekî nivîsî heye: PADÎŞAHÊ PADÎŞAHAN Û XUDANÊ XUDANAN.

¹⁷ Û min milyaketek dît ku li ser rojê disekinî û bi dengekî bilind gazî kir û ji hemû teyrên ku di nava ezmên de difirîn re got: «Werin ziyafeta Xwedê ya mezin, li cihekî bicivin, ¹⁸ da ku hûn goştê padîşahan, goştê serdaran, goştê mêrxasan, goştê hespan û siwarên wan, goştê hemû azad û xulaman, biçûk û mezinan bixwin.»

19:8 Binêre: Îşaya 61:10

19:9 Metta 22:2-14

19:13 Yûhenna 1:1

19:17-18 Hezekiyêl 39:17-20

¹⁹ Hingê min cenawir û padîşahên dinyayê û ordiyên wan li cihekî civiyayî dîtin, da ku cengê bi siwarê hêsp û bi ordiya wî re bikin. ²⁰ Û cenawir û pêxemberê derewîn bi wî re, bi hêsîrtî* hatin girtin. Pêxemberê derewîn ew bû ku li ber cenawir nîşanên mezin dikirin û bi wan nîşanan ew ên ku deqa cenawir distandin û ji sûretê wî re diçûn ser çokan, dixapandin. Ev herduyên ha sax hatin avêtin nav gola êgir a ku bi kewkurtê dişewite. ²¹ Yên bi şûn de mayî, bi wî şûrê ku ji devê siwarê hêsp derdiket, hatin kuştin û hemû teyran ji goştê wan têr xwar.

Padîşahiya Hezar Salî

20 Û min milyaketek dît ku ji ezmên dihat xwarê; di destê wî de mifta kortala* bêbinî û zincîreke mezin hebû. ² Wî ejder, marê kevin ê ku Îblîs, yanî Şeytan e, girt û ew hezar salî girêda. ³ Wî ew avêt kortala bêbinî, ser wî girt û mor kir, da ku heta hezar sal تمام bibin êdî miletan nexapîne. Piştî vê yekê divê ku ew demeke kurt bê berdan.

⁴ Min text dîtin û ew li ser wan rûniştin, desthilatî ji wan re hat dayîn, ku ew dîwanê bikin. Îcar min canê wan ên ku ji ber şahidiya Îsa û ji ber peyva Xwedê serê wan hatiye birrîn dîtin. Ew ji cenawir re û ji sûretê wî re neçûne ser çokan û li ser eniya xwe û li ser destê xwe deq nestandine. Ew vejîyan* û wan bi Mesîh re hezar salî padîşahî kir. ⁵ Ew miriyên ku bi şûn de man, heta hezar sal تمام bûn venejîn*. Vejîna pêşî ev e. ⁶ Yê ku para wî di vejîna pêşî de heye pîroz e û xwezî bi wî; hukumdariya mirina diduyan li ser wan tune. Lê belê wê bibin kahînên* Xwedê û yên Mesîh û wê bi wî re hezar salî padîşahiye bikin.

Îblîs Tê Dîwankirin

⁷ Çaxê hezar sal تمام bibin, Îblîs wê ji zîndanê bê berdan. ⁸ Ewê derkeve, da ku wan miletên ku li ser her çar rîknên erdê ne – Gog û Magog – bixapîne û ji bo cengê wan li cihekî bicivîne. Hijmara wan wek seylaka* ber deryayê ye. ⁹ Ew derketin ser pehna-hiya erdê û hawirdora wargehê pîrozan û bajarê hezkirî girtin. Lê ji ezmên agir hat xwarê û ew xwarin. ¹⁰ Îcar ew Îblîsê ku ew ji rê

derxistine, hat avêtin nav gola êgir û kewkurtê, cihê ku cenawir û pêxemberê derewîn tê de ne. Bi şev û roj, her û her ezab wê li wan bê kirin.

Dîwana Dawî

¹¹ Hingê min textekî mezin ê spî û yê li ser wî rûniştibû dît. Erd û ezmên ji ber wî bazdan û cihek ji bo wan peyda nebû. ¹² Û min yên mirî, yên biçûk û mezin, li ber text sekinî dît. Kitêb vebûn û kitêbeke din a ku Kitêba Jiyanê ye vebû. Mirî, li gor kirinên xwe yên ku di kitêban de nivîsî bûn, hatin dîwankirin. ¹³ Û deryayê ew miriyên ku di wê de bûn dan; mirinê û diyarê* miriyan jî ew miriyên ku di wan de bûn, dan. Û her yek li gor kirinên xwe hat dîwankirin. ¹⁴ Hingê mirin û diyarê miriyan hatin avêtin nav gola êgir. Ev gola êgir mirina diduyan e. ¹⁵ Û navê kê di Kitêba Jiyanê de nivîsî nehatibe dît, hat avêtin nav gola êgir.

Erdê Nû û Ezmanê Nû

21 Hingê min erdekî nû û ezmanekî nû dît; çimkî ezmanê pêşî û erdê pêşî bihûrîn û êdî derya tunebû. ² Min dît ku Bajarê Pîroz, Orşelîma nû wek bûka ku ji bo mêrê xwe hatiye xemilandin, ji nav ezmên ji Xwedê dihat xwarê. ³ Û min ji text dengê bilind bihîst ku digot: «Va ye, konê Xwedê di nav mirovan de ye û ew bi xwe wê bi wan re bijî. Ewê gelên wî bin û Xwedê bi xwe wê bi wan re be û Xwedayê wan be. ⁴ Ewê ji çavên wan hemû hêstirên wan paqij bike û êdî mirin wê nebe. Êdî şîn û girîn, êş û elem jî wê nebin; çimkî tiştên berê bihûrîn.»

⁵ Hingê yê ku li ser text rûniştibû got: «Va ye, ez her tiştî nû çêdikim.» Û got: «Binivîse, çimkî ev peyvên ha dilsoz û rast in.» ⁶ Û ji min re got: «Her tişt çêbû. Ez Alfa û Omêga, Destpêk û Dawî me. Ezê ji kaniya ava jiyane belaş bidim yê ku tî bûye. ⁷ Yê ku bi ser bikeve wê ji van tiştan parê bistîne û ezê Xwedayê wî bim û ewê kurê min be. ⁸ Lê heçî yên tirsonek in, yên bêewle, yên di nav pîsîtiyê de ne, yên kuştinê dikin, yên zînakar, yên sêrbaz, yên

20:12 Daniyêl 7:10 20:13 Zebûr 62:12 21:1 Îşaya 65:17; 2 Petrûs 3:13
 21:3 Qanûna Kahîntiyê 26:11; Hezekiyêl 37:28
 21:4 Îşaya 25:8 21:7 Zebûr 89:26-27
 21:6 Alfa û Omêga: Herfên pêşî û paşî yên alfabea Yewnanî.

pûtperest* û hemû yên ku derewkar in, para wan di wê golê de ye, ya ku bi êgir û kewkurtê dişewite. Mirina diduyan ev e.»

Bajarê Orşelîma Nû

⁹ Milyaketek ji wan heft milyaketan hat, yên ku heft piyanên bi heft belayên dawî tije bi wan re bûn, bi min re peyivî û got: «Were vê derê, ezê bûkê nîşanî te bidim, bûka ku ji bo Berx e.» ¹⁰ Îcar wî ez bi Ruh birim çiyayekî mezin û bilind û Bajarê Pîroz Orşelîm nîşanî min da, ku ji nav ezmên ji ba Xwedê dihat xwarê. ¹¹ Di nav wî de rûmeta Xwedê şewq dida; ronahiya wî wek kevirê hêja bû, wek kevirê yêşîm yê ku ronahî tê re xuya dike. ¹² Dîwarê wî yê mezin û bilind hebû, diwanzdeh dergeh û li ber dergehê diwanzdeh milyaket hebûn. Li ser dergehê navên her diwanzdeh eşîrên kurên Îsraêl nivîsî bûn. ¹³ Ji aliyê rojhilat ve sê dergeh û ji aliyê bakur ve sê dergeh û ji aliyê başûr ve sê dergeh û ji aliyê rojava ve sê dergeh hebûn. ¹⁴ Diwanzdeh bingehên dîwarê bajêr hebûn û li ser wan, diwanzdeh navên diwanzdeh Şandiyên Berx nivîsî bûn.

¹⁵ Û di destê wî milyaketê ku bi min re dipeyivî de ji bo pîvandinê qamîşekî zêrîn hebû, da ku bajêr, dergehên wî û dîwarê wî bipîve. ¹⁶ Çar rîknên bajêr hebûn, dirêjahiya bajêr wek pehnahiya wî bû. Wî bajar bi qamîş pîva, diwanzdeh hezar meydan bû; dirêjahî, pehnahî û bilindahiya wî wek hev bûn. ¹⁷ Wî dîwarê bajêr pîva û li gor pîvana milyaket, ya ku mirov wê bi kar tîne, sed û çil û çar gaz* bû. ¹⁸ Û dîwar ji yêşîm hatibû çêkirin û bajar zêrê xasê mîna cama safî bû. ¹⁹ Bingehên dîwarê bajêr, bi her cûreyê kevirên hêja hatibûn xemilandin. Bingeha pêşî yêşîm, ya diduyan safîr, ya sisiyan eqîqê gewr, ya çaran zimrûd, ²⁰ ya pêncan eqîqê spî, ya şeşan eqîqê sor, ya heftan yaqûtê zer, ya heştan zimrûdê şîn, ya nehan zeberced, ya dehan zimrûdê zer, ya yanzdehan yaqûtê şîn, ya diwanzdehan yaqûtê binefşî bû. ²¹ Diwanzdeh dergeh diwanzdeh dur bûn, her dergehek ji durekê bû û kolana bajêr zêrê xas ê wek cama zelal bû.

21:10 Hezekiyêl 40:2 21:12-13 Hezekiyêl 48:30-35

21:16 12 000 meydan ji 2200 km bêtir in.

21:17 144 gaz li dor 70 metre ne.

21:18-21 Îşaya 54:11-12

²² Min di bajêr de Perestgeh nedît; çimkî Xudan Xwedayê karîndarê her tiştî û Berx Perestgeha wî ne. ²³ Ne hewce ye ku roj û heyv bajêr ronahî bikin, çimkî rûmeta Xwedê wî ronahî dike û Berx çira wî ye. ²⁴ Milet wê di ronahiya wî de rêve herin û padîşahên dinyayê wê rûmeta xwe bînin nav wî. ²⁵ Tu rojan dergêhen wî nayên girtin, çimkî li wê derê nabe şev. ²⁶ Wê rûmet û serbilindahiya miletan bînin nav wî. ²⁷ Lê qet tiştêkî murdar nakeve nav bajêr. Û yên ku pîsîtiyê dikin û derewan dikin jî, nakevin nav wî. Bi tenê yên ku di kitêba Berx ya jiyânê de hatine nivîsîn wê bikevin nav wî.

Çemê Ava Jiyanê

22 Hingê milyaket çemê ava jiyânê nîşanî min da. Ew wek cama zelal bû û ji textê Xwedê û Berx derdiket û di nava kolana bajêr de diherikî. ² Li herdu aliyên çem dara jiyânê hebû; diwanzdeh cûreyên fêkî pê ve tê û ew her meh fêkiyê xwe dide. Û pelên darê ji bo saxbûna miletan in. ³ Êdî tiştê nifirlêbûyî wê qet nebe. Textê Xwedê û Berx wê di nav bajêr de be û xulamên wî wê xizmetê ji wî re bikin. ⁴ Ewê rûyê wî bibînin û navê wî wê li ser eniya wan be. ⁵ Û êdî nabe şev û hewcedariya wan bi ronahiya çirayê û bi ronahiya rojê namîne, çimkî Xudan Xwedê wê ronahiyê bide wan û wê her û her padîşahiyê bikin.

Îsa Mesîh Tê

⁶ Milyaket ji min re got: «Ev peyvên ha dilsoz û rast in. Xudan, Xwedayê ku Ruhê xwe dide pêxemberan, milyaketê xwe şand, da ku tiştên ku divê di nêzîk de çêbin, nîşanî xulamên xwe bide.»

⁷ «Va ye, ez zû tîm. Xwezî bi wî yê ku peyvên pêxemberîtiyê yên vê kitêbê digire!»

⁸ Ez Yûhenna* me, yê ku ev tiştên ha bihîstine û dîtine. Û gava min ew bihîstin û dîtin, ez li ber lingên wî milyaketê ku ev tiştên ha nîşanî min dan, deverû çûm ser çokan, da ku ez biperizim wî. ⁹ Lê wî ji min re got: «Nebe ku tu vê yekê bikî! Ez xizmet-hevalê

21:23 Îşaya 60:19-20

21:24-25 Îşaya 60:3, 11

21:27 Hezekiyêl 44:9

22:2 Destpêkirin 2:9; Hezekiyêl 47:12

22:5 Îşaya 60:19; Daniyêl 7:18

te me, yê birayên te yên pêxember û yê wan kesan im ku peyvên vê kitêbê digirin. Ji Xwedê re here ser çokan.»

¹⁰ Hingê wî ji min re got: «Peyvên pêxemberîtiyê yên vê kitêbê mor neke, çimkî wext nêzîk e. ¹¹ Yê ku neheqiyê dike, bila hê neheqiyê bike, yê pîs bila hê pîs bimîne, yê rast bila hê rastiyê bike û yê pîroz bila hê pîroz bimîne.»

¹² «Va ye, ez zû tîm û xelata min di destê min de ye, da ku ez li gor kirinên her yekî bidim wî. ¹³ Alfa û Omêga, Yê Pêşî û Yê Paşî, Destpêk û Dawî ez im.»

¹⁴ «Xwezî bi wan ên ku xifanê xwe şuştine, da ku heqê wan hebe, ku bîna dara jiyânê û di dergêhên bajêr re bikevin hundir!

¹⁵ Yên wek kûçikan, yên sêrbaz, yên zînakar û yên mîrkuj, yên pûtperest û her kesê ku ji derewan hez dike û derewan dike, ew li derve ne.

¹⁶ «Ez Îsa, min milyaketê xwe şand, da ku ew ji bo civînên bawermendan li ser van bûyeran ji we re şahidiyê bike. Ez ra* û dîndana* Dawid* im, ez stêra sibê ya şewqdar im.»

¹⁷ Ruh û bûk dibêjin: «Were!» Û yê dibihîze bila bêje: «Were!» Û yê tî bûye bila bê; yê dixwaze bila belaş ava jiyânê bistîne.

¹⁸ Ez ji her kesê ku peyvên pêxemberîtiyê yên vê kitêbê dibihîze re şahidiyê dikim: Eger mirovek tiştêkî li ser van zêde bike, Xwedê wê van belayên ku di vê kitêbê de nivîsî ne bîne serê wî.

¹⁹ Û eger mirovek ji peyvên pêxemberîtiyê yên vê kitêbê derxe, Xwedê wê para wî ji dara jiyânê ya ku di vê kitêbê de nivîsî ye û ji Bajarê* Pîroz derxe.

²⁰ Yê ku şahidiyê ji van tiştan re dike, dibêje: «Erê, ez zû tîm». Amîn. Were, ya Xudan Îsa.

²¹ Kerema Xudan Îsa li ser we hemûyan be.

22:12 Îşaya 62:11; Yêremya 17:10

22:16 Hijmartin 24:17

22:18 Dubarekirina Şerîetê 12:32

22:14 Destpêkirin 2:9

22:17 Îşaya 55:1